

EUROPESE COMMISSIE VOOR EFFICIENTIE IN JUSTITIE

(Cepej)

VOORSTELLING VAN DE INSTRUMENTEN VAN DE CEPEJ

DE CEPEJ IN HET KORT

Opgericht
in 2002

De Europese Commissie voor Efficiëntie in Justitie (Cepej) werd opgericht in 2002 door het Comité van Ministers van de Raad van Europa teneinde de kwaliteit en efficiëntie van de Europese gerechtelijke systemen te verbeteren.

Vernieuwen
de
doelstelling
en

De Cepej beoogt **het vertrouwen van rechtzoekenden** in de gerechtelijke systemen te **versterken** en **de publieke dienstverlening van justitie te bevorderen**.

46 lidstate
n

De Cepej is samengesteld uit **vertegenwoordigers van de 46 lidstaten van de Raad van Europa**.

4 werkgroep
en

De Cepej heeft verschillende werkgroepen opgericht om specifieke verbeterdomeinen aan te kaarten. Momenteel telt de Cepej 4 werkgroepen.

**Werkgroep inzake de
evaluatie van de
gerechtelijke systemen
(CEPEJ-GT-EVAL)**

**Werkgroep inzake de
kwaliteit van justitie
(CEPEJ-GT-QUAL)**

**Werkgroep inzake
gerechtelijk tijdsbeheer
(CEPEJ-SATURN)**

**Werkgroep inzake
cyberjustitie en artificiële
intelligentie
(CEPEJ-GT-CYBERJUST)**

**Werkgroep inzake
bemiddeling
(CEPEJ-GT-MED)**

**Van 2006 tot 2007 en van 2017 tot
2019**

De verschillende werkgroepen hebben instrumenten ontwikkeld om de publieke dienstverlening van justitie te verbeteren. Die instrumenten worden voorgesteld op de volgende bladzijden.

3 specifieke netwerken

Voor de uitvoering van haar activiteiten steunt de Cepej eveneens op drie specifieke netwerken.

**Netwerk van de nationale correspondenten
(CEPEJ-GT-EVAL)**
de aanspreekpunten voor gegevensverzameling

**Netwerk van de referentierechtbanken
(CEPEJ-GT-SATURN)**

geraadpleegd over bepaalde kwesties; bieden de mogelijkheid voorgestelde maatregelen uit te testen, dragen bij aan de verspreiding van de instrumenten

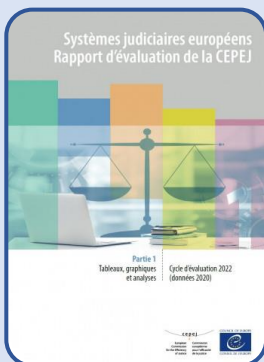
**Europees netwerk voor cyberjustitie
(CEPEJ-GT-CYBERJUST)**

verspreiding van de instrumenten, reflectieforum, uitwisseling van goede handelwijzen

I. Instrumenten ontwikkeld op het vlak van de evaluatie van justitie

De werkgroep inzake de evaluatie ([CEPEJ-GT-EVAL](#)) staat in voor de regelmatige evaluatie van de gerechtelijke systemen van de lidstaten van de Raad van Europa. Op basis van een vragenlijst met toelichtende nota verzamelt de Cepej bij haar nationale correspondenten, volgens een nauwgezette en vaste methode, een groot aantal gegevens met betrekking tot de werking van de Europese gerechtelijke systemen. De coherentie en de kwaliteit van de door de Cepej voorgestelde gegevens berusten op voortdurende samenwerking met de nationale correspondenten in het kader van de kwaliteitsbewaking van de gegevens.

De verzamelde gegevens, die de kennis van de gerechtelijke systemen verbeteren en de uitwisseling van goede handelwijzen bevorderen, worden voorgesteld in de instrumenten die worden uitgewerkt door de werkgroep inzake de evaluatie, maar zijn eveneens toegankelijk voor het publiek op CEPEJ-STAT.

1. Evaluatieverslag van de Cepej over de Europese gerechtelijke systemen – om de twee jaar gepubliceerd

Dit instrument bestaat uit twee delen: één deel met analyses van de Europese tendensen die zijn waargenomen voor de onderzochte periode, opgebouwd rond enkele grote thema's als budget, professionals, toegang van de gebruikers tot de rechtbanken, efficiëntie of ICT; een ander deel met landenfiches met een selectie van centrale indicatoren en gegevens, maar eveneens synthetische analyses van de belangrijkste aspecten van elk gerechtelijk systeem.

Klik op de foto om de link te openen

2. Jaarlijkse studie van de Cepej voor het EU-scorebord voor justitie

Sinds 2012 voert de Cepej op verzoek van de Europese Commissie (EC) een jaarlijkse studie uit, die een van de belangrijkste bronnen van het 'EU-scorebord voor justitie' (EU Justice Scoreboard) vormt, dat wordt gepubliceerd door de EC.

Op basis van een vragenlijst, deel van de vragenlijst voor de evaluatie van de gerechtelijke systemen van de Cepej, verzamelt de Cepej gegevens van de nationale correspondenten van de lidstaten van de EU, volgens dezelfde methode en hetzelfde werkproces.

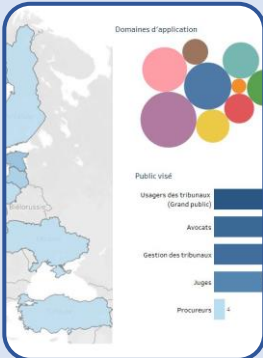
Klik op de foto om de link te openen

3. Jaarlijkse scoreborden van de Cepej voor de Westelijke Balkan en het Oostelijk Partnerschap

Beide samenwerkingsprojecten die door de Cepej zijn opgezet op verzoek van de EC zijn eveneens gebaseerd op de door de Cepej ontwikkelde methode voor de evaluatie van de gerechtelijke systemen. De Cepej verzamelt jaarlijks specifieke gegevens en geeft een vergelijkend overzicht van de gegevens aan de hand van landenfiches met gedetailleerde analyses van de belangrijkste geselecteerde indicatoren, teneinde de kwaliteit, de efficiëntie en de verantwoordingsplicht van de gerechtelijke systemen van de begunstigen te verbeteren door een betere kennis van de systemen te bewerkstelligen en de regionale tendensen in kaart te brengen.

Klik op de foto om de link te openen

4. CEPEJ-STAT

Deze gegevensbank bevat alle gegevens en opmerkingen van de lidstaten in het kader van de evaluatiecyclus van de Cepej sinds 2010 en is vrij toegankelijk. Dit instrument biedt toegang tot de gegevens, maar maakt eveneens bepaalde relevante vergelijkingen mogelijk, met name aan de hand van de verschillende scoreborden die erin worden voorgesteld (synthese van de gerechtelijke systemen, efficiëntie, budget, ICT, pariteit, rechters en procureurs).

Klik op de foto om de link te openen

II. Instrumenten ontwikkeld op het vlak van de kwaliteit van justitie

De werkgroep inzake de kwaliteit van justitie (**CEPEJ-GT-QUAL**) legt zich toe op de verbetering van de kwaliteit van de gerechtelijke systemen. Met inachtneming van de onafhankelijkheid van de rechters verzamelt hij informatie over de bestaande evaluatiemethodes, ontwikkelt hij instrumenten en indicatoren om die kwaliteit te meten en stelt hij concrete oplossingen voor aan beleidsmakers en rechtbanken teneinde de vastgestelde pijnpunten te verhelpen.

Sinds 2020 bevordert hij eveneens bemiddeling door instrumenten in dat verband te blijven ontwikkelen.

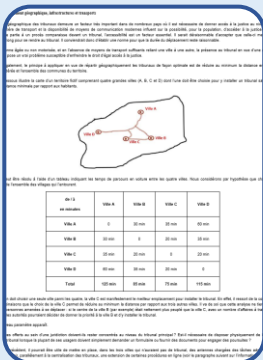
1. Checklist voor de bevordering van de kwaliteit van justitie en de rechtbanken (2008)

Deze checklist is bestemd voor beleidsmakers, hoofden van rechtbanken en rechters die belast zijn met de bevordering en verbetering van de kwaliteit van de gerechtelijke diensten. De checklist bevat een lijst vragen die gegroepeerd zijn per domein. Aan de hand van die vragen kan snel worden nagegaan of er al dan niet kwaliteitsbeleid en kwaliteitsindicatoren bestaan. De gebruikers van de checklist kunnen controleren of bepaalde domeinen reeds worden bestreken of niet. Zo niet, kan hij worden gebruikt om bij te dragen aan de uitwerking van nieuwe beleidslijnen of de wijziging van bestaande beleidslijnen.

Klik op de foto om de link te openen

2. Herziene richtsnoeren met betrekking tot het opstellen van gerechtelijke kaarten ter vergemakkelijking van de toegang tot justitie in een kwaliteitsvol gerechtelijk systeem (2013)

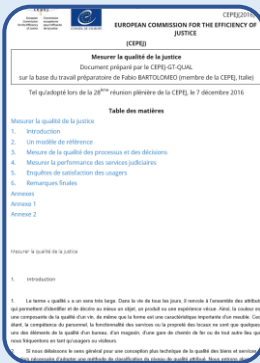
Toegang tot justitie is een fundamenteel en essentieel recht. Staten moeten aldus vaak een min of meer uitgebreid netwerk van rechtbanken opzetten om de rechtsbedeling dichterbij de burger te brengen. De Cepej is zich bewust van die uitdagingen en heeft dit document opgesteld teneinde administrateurs en beslissingsactoren een referentiekader te bieden om hervormingen door te voeren en operationele beslissingen te nemen met het oog op het uittekenen – of hertekenen – van de gerechtelijke kaart van een volledig land of een deel ervan.

Klik op de foto om de link te openen

3. De kwaliteit van justitie meten (2016)

Kwaliteit heeft vele betekenissen in diverse domeinen, waaronder op gerechtelijk vlak. Er werden systemen ontwikkeld om die kwaliteit te meten, maar die blijven beperkt. De benadering van de Cepej stelt een concreet model voor dat rekening houdt met verschillende factoren en een volledige methode biedt met tal van indicatoren om de gerechtelijke diensten te evalueren. Dit document biedt beslissingsactoren en praktijkmensen aldus een benaderingswijze, een methode en een reeks indicatoren om de kwaliteit van de gerechtelijke diensten te meten.

[Klik op de foto om de link te openen](#)

4. Handleiding voor tevredenheidsenquêtes bij de gebruikers van de rechtbanken van de lidstaten van de Raad van Europa (2016)

Deze handleiding werd voorgesteld door de expertengroep inzake de kwaliteit van justitie van de Cepej teneinde administrateurs en rechtscolleges te helpen bij de ontwikkeling van tevredenheidsenquêtes voor de gebruikers van de publieke dienstverlening van justitie. De enquêtes meten de evolutie en de beoordeling van de verrichte prestaties, waardoor een kwaliteitscultuur ontstaat die gericht is op de gebruikers in plaats van op interne prestaties. De Cepej biedt een aanpasbaar standaardmodel aan, dat vergezeld gaat van een methodologische gids om het proces te vergemakkelijken.

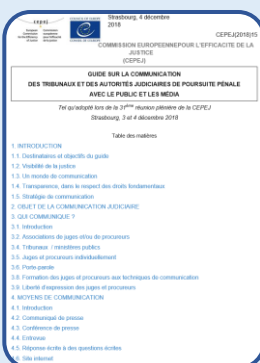
[Klik op de foto om de link te openen](#)

5. Gids over de communicatie van de rechtbanken en de gerechtelijke overheden met het publiek en de media (2018)

Deze gids is bestemd voor de rechtbanken en de gerechtelijke overheden om hen te helpen hun communicatie met het publiek en de media te beheren. In de gids wordt het belang benadrukt van een goede zichtbaarheid van justitie om het vertrouwen van de burgers in hun gerechtelijk systeem te waarborgen. De Cepej wil dan ook een instrument voorstellen dat de gerechtelijke instellingen de mogelijkheid biedt om een globale communicatiestrategie aan te nemen door alle beschikbare middelen te gebruiken.

[Klik op de foto om de link te openen](#)

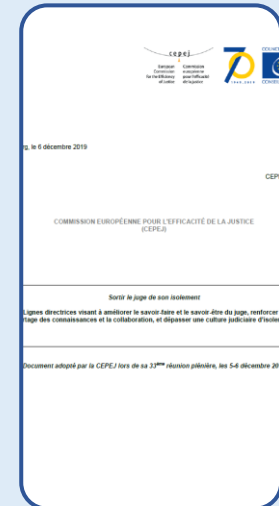

6. Richtsnoeren voor de verbetering van de knowhow en de interpersoonlijke vaardigheden van rechters, voor de versterking van de kennisdeling en de samenwerking en voor de overstijging van een gerechtelijke cultuur van isolement (2019)

Dit document geeft een overzicht van de praktijken en instrumenten die in de lidstaten van de Raad van Europa worden gebruikt om de kwaliteit van justitie te verbeteren door het traditionele isolement van de rechters te doorbreken. Het is gebaseerd op een studie van informatiedocumenten en de antwoorden op een vragenlijst die werd verstrekt door het netwerk van proefrechtbanken van de Cepej. De sleutelementen omvatten de toegang tot informatie, het delen van ervaring, een gunstig klimaat voor justitieel werk en een professionele ethische cultuur. Deze methoden bevorderen een geïnformeerde besluitvorming en versterken het vertrouwen van het publiek in het gerechtelijk systeem.

Dankzij dit instrument kunnen beslissingsactoren en praktijkmensen de kennisdeling tussen de magistraten en met de externe actoren ontwikkelen en verbeteren om een kwaliteitsvolle justitie te waarborgen.

[Klik op de foto om de link te openen](#)

7. Richtsnoeren en vergelijkende studies over de centrale plaats van de gebruiker in de gerechtelijke procedures in burgerlijke zaken en over de vereenvoudiging en verduidelijking van de taal met de gebruikers (2021)

In dit document heeft de Cepej zich geconcentreerd op de rol van de rechtzoekende als gebruiker van de publieke dienstverlening van justitie. Er werden twee vergelijkende studies en reeksen van richtsnoeren ontwikkeld over de vereenvoudiging en verduidelijking van de rechtstaal en over het centraal plaatsen van de gebruiker in de burgerlijke procedures.

Het is de bedoeling om de verstaanbaarheid van het recht en het wederzijdse respect tussen de burgers en het gerechtelijke apparaat te verbeteren. De praktijken van veel lidstaten van de Raad van Europa die in deze documenten worden geanalyseerd, kunnen nuttig zijn voor andere lidstaten die deze problemen proberen op te lossen.

[Klik op de foto om de link te openen](#)

8. Richtsnoeren over gendergelijkheid bij de werving en bevordering van rechters (2022)

De gelijkheid van vrouwen en mannen is een fundamenteel beginsel van de Raad van Europa en is gebaseerd op het non-discriminatiebeginsel. Deze richtsnoeren strekken ertoe de gendergelijkheid in het beroep van rechter te bevorderen door een eerlijke toegang voor iedereen, een evenwichtige participatie en een op vaardigheden gebaseerde promotie te waarborgen. Ze houden ook rekening met de verzoening van werk en gezin en streven ernaar enige vorm van gendergerelateerde discriminatie of stereotypering weg te werken.

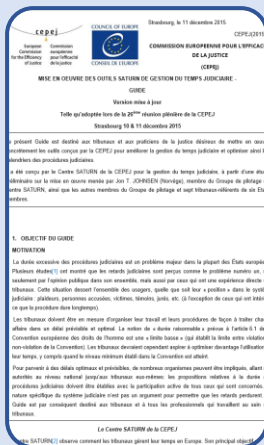
Dit document kan een begeleidingsinstrument zijn voor administrateurs en overheden die verantwoordelijk zijn voor de werving van rechters. De maatregelen moeten aangepast zijn aan de verschillende nationale situaties.

[Klik op de foto om de link te openen](#)

III. Instrumenten ontwikkeld op het vlak van gerechtelijke efficiëntie en gerechtelijk tijdsbeheer

Sinds haar oprichting concentreert de Cepej zich op de termijnen van de gerechtelijke procedures. In 2007 heeft ze een werkgroep opgezet die de naam **CEPEJ-SATURN** kreeg, om de thema's in verband met gerechtelijk tijdsbeheer te beheren. Deze groep verzamelt precieze informatie over de termijnen in elke lidstaat om te helpen enige schending van het recht op een eerlijk proces binnen een redelijke termijn te voorkomen. Ze analyseert die termijnen ook en reikt de lidstaten instrumenten aan die de rechtbanken en de openbare ministeries ertoe in staat stellen ze beter te beheren dankzij de bestaande richtsnoeren.

1. Gids voor de uitvoering van de SATURN-instrumenten voor gerechtelijk tijdsbeheer (2015)

De SATURN-gids voor het gerechtelijke tijdsbeheer strekt ertoe het probleem van de buitensporig lange procedures op te lossen en de rechtbanken ertoe in staat te stellen voorspelbaar te werken. Hij betreft alle betrokken actoren, identificeert de obstakels en stelt praktische oplossingen voor om het gerechtelijk tijdsbeheer te verbeteren. Deze gids biedt ook een nuttige dialoog tussen de Cepej en de Europese rechtbanken alsook een methodologie in vier stappen: verzameling, evaluatie, uitvoering van de prioriteiten en opmaak van verslagen.

Deze gids heeft een zeker belang voor administrateurs en praktijkmensen aangezien hij hun een beproefde methode aanreikt om de efficiëntie van de rechtbanken te verbeteren, de duur van de procedures aanzienlijk te verminderen en een optimale organisatie van het werk te waarborgen.

Klik op de foto om de link te openen

2. Naar Europese gerechtelijke kadertermijnen (Uitvoeringsgids, 2016)

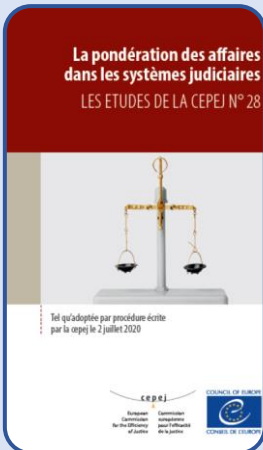

De kadertermijnen zijn operationele instrumenten die het mogelijk maken om de werking en het beleid van justitie te evalueren en de geschillenbeslechting te versnellen. Ze moeten voor elke rechtbank en categorie van zaken worden vastgesteld om de naleving te meten van het beginsel van een eerlijk proces binnen een redelijke termijn.

Deze gids, waarin deze kwesties worden behandeld, heeft als voornaamste doelstellingen de harmonisatie van die duurtijden in Europa en de algemene verbetering van het gerechtelijk systeem op het gebied van eerlijkheid, financiële toegankelijkheid en tijdsefficiëntie. De administrateurs, de personeelsleden van de rechtbanken en de partners van justitie zullen die indicatoren nuttig vinden om hun prestaties te evalueren, het intern beleid te verbeteren en zich aan te passen aan de Europese eisen inzake mensenrechten.

Klik op de foto om de link te openen

3. Weging van de zaken in de gerechtelijke systemen (2020)

De meting van de complexiteit van het justitieel werk is een veeleisende procedure die noodzakelijk is om beredeneerde beslissingen te nemen. De Europese praktijken op het vlak van de weging van zaken werden door de Cepej onderzocht, waarbij de aandacht werd gevestigd op de gelijkenissen en de verschillen tussen de gebruikte modellen.

Die modellen verschillen op deze vier belangrijke kenmerken: de weegeenheid, de methode voor de verzameling van gegevens bij de rechters, de ontleding van het gewicht en het aantal soorten zaken met een verschillende gewicht. Er werd een klasseringsschaal voorgesteld om elk model te evalueren volgens het nauwkeurighedsniveau en de vereiste inspanning. Er werden ook aanbevelingen geformuleerd als leidraad voor wie een systeem voor de weging van rechtszaken wil invoeren of opnieuw wil evalueren.

Klik op de foto om de link te openen

4. Handleiding over de dashboards voor de rechtbanken (2021)

Een evenwichtig geheel van prestatie-indicatoren is essentieel om de doelstellingen te behalen, zoals een chauffeur het dashboard in de gaten houdt bij het rijden.

Deze handleiding reikt aanbevelingen aan om gerechtelijke dashboards uit te denken teneinde het beheer en de visualisatie van de gegevens te verbeteren. De inhoud, visualisatie en technische aspecten komen erin aan bod en er worden praktische tips gegeven die zijn aangepast aan de specifieke behoeften van het gerechtelijk systeem. Deze handleiding heeft tot doel de belanghebbenden van de gerechtelijke systemen te helpen om de prestaties van de rechtbanken efficiënt te volgen en te analyseren.

Klik op de foto om de link te openen

5. Herziene SATURN-richtsnoeren voor gerechtelijk tijdsbeheer (vierde herziening, 2021)

Om de SATURN-richtsnoeren over het gerechtelijk tijdsbeheer in de praktijk te brengen, moet een nationale administratie vergelijkende analyses uitvoeren en de leemten in de toepassing ervan in kaart brengen. Er moeten efficiënte strategieën worden ontwikkeld om deze uitvoering te verbeteren. Bovendien is het essentieel dat deze richtsnoeren worden vertaald en toegankelijk zijn voor alle betrokken actoren, zoals rechtbanken, gerechtelijke administraties, ministeries van Justitie, lokale en nationale balies en diensten die belast zijn met de strafuitvoering.

Het is in die zin dat deze richtsnoeren in 2015 werden uitgewerkt en in 2021 werden bijgewerkt. Dankzij de verschillende aanbevelingen kunnen de belanghebbenden van de gerechtelijke systemen aangepaste strategieën uitwerken voor de uitvoering van de SATURN-richtsnoeren in verschillende rechtscollages.

Klik op de foto om de link te openen

6. Instrumenten voor de afbouw van de gerechtelijke achterstand (2023)

Dit instrument beoogt de gerechtelijke achterstand weg te werken door een stapsgewijze methodologie voor te stellen voor de uitwerking van strategieën die aangepast zijn aan de specifieke gerechtelijke systemen. Het identificeert de onderliggende oorzaken, stelt maatregelen voor en biedt aanpasbare benaderingen. Voor de uitvoering is de samenwerking met de rechtbanken en de gerechtelijke instellingen noodzakelijk.

Dat er achterstand is, wijst op een efficiëntieprobleem dat het recht op een eerlijk proces binnen een redelijke termijn kan belemmeren. Het is cruciaal dat de overheden dat probleem erkennen en dat op het hoogste niveau aanpakken. Een verantwoordelijke instantie moet het hele proces superviseren, de communicatie met het publiek coördineren en de duurzaamheid van de ingevoerde oplossingen waarborgen. Het gaat dus om een waardevol instrument dat de administrateurs en praktijkmensen kan helpen om die hardnekkige problemen op te lossen.

Klik op de foto om de link te openen

7. Checklist voor het gerechtelijk tijdsbeheer (2023)

Om vertragingen te voorkomen en de termijnen van de gerechtelijke procedures te verkorten wordt de bevoegde overheden aanbevolen om informatie te verzamelen over de zaken voor een follow-up en een analyse van de werking van het gerechtelijk systeem.

In dat verband vond de Cepej het nuttig om een checklist voor het tijdsbeheer uit te werken ten behoeve van de belanghebbenden van de gerechtelijke systemen omdat die een diagnose-instrument zou bieden waarmee relevante informatie over de zaken kan worden verzameld en de duur ervan efficiënt wordt geanalyseerd. Op die basis helpt deze gids om concrete maatregelen te treffen die erop gericht zijn de geschillen snel op te lossen en het proces transparanter en voorspelbaarder te maken voor iedereen die het gerechtelijk systeem gebruikt.

Klik op de foto om de link te openen

8. Weging van de zaken binnen de openbare ministeries (2023)

De weging van de zaken maakt het mogelijk om de complexiteit van het justitieel werk grondiger en nauwkeuriger te begrijpen en bevordert zo een geïnformeerd beheer dat gebaseerd is op de gegevens van het systeem. Bepaalde Europese rechtscolleges hebben initiatieven genomen om de weging van de zaken te integreren in de diensten van hun openbare ministeries. Dit instrument onderzoekt verschillende benaderingen om de weging van de zaken te analyseren en de werklast van de procureurs te meten teneinde de mogelijke toepassingen en de verworven ervaring in kaart te brengen. Het strekt ertoe de beleidsmakers en de openbare ministeries te helpen bij de ontwikkeling en de integratie van de weging van de zaken in hun werkzaamheden, om hun managementvaardigheden te verbeteren, en zo bij te dragen tot een efficiënter openbaar ministerie. Er werden ook belangrijke leidende beginselen die de beste praktijken vertegenwoordigen, geformuleerd als leidraad voor wie een systeem voor de weging van de zaken voor de procureurs wil invoeren of opnieuw wil evalueren.

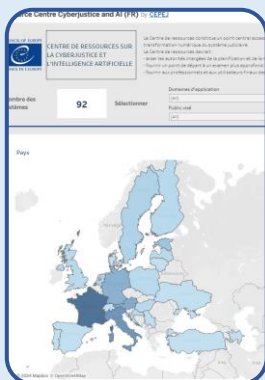
Klik op de foto om de link te openen

IV. Instrumenten ontwikkeld op het vlak van cyberjustitie en artificiële intelligentie

De werkgroep inzake cyberjustitie en artificiële intelligentie ([CEPEJ-GT-CYBERJUST](#)) is er mee belast instrumenten uit te werken die dienen om een kader te creëren voor de informatie- en communicatietechnologieën en de mechanismen van artificiële intelligentie in gerechtelijke systemen.

Het is de bedoeling om de werking daarvan zowel qua efficiëntie als qua kwaliteit te verbeteren. De thema's die aan bod komen zijn onder meer videoconferenties, alternatieve geschillenoplossing en digitale gerechtelijke procedures.

1. Kenniscentrum voor cyberjustitie en AI

Het Kenniscentrum voor cyberjustitie en artificiële intelligentie vormt een centraal, voor het publiek toegankelijk punt om betrouwbare informatie te verkrijgen over artificiële-intelligentiesystemen en andere sleutelinstrumenten die worden toegepast bij de digitale transformatie van het gerechtelijk systeem. Het maakt het mogelijk een overzicht te krijgen van die systemen en instrumenten en biedt een vertrekpunt voor een grondiger onderzoek van de risico's en voordelen ervan voor professionals en eindgebruikers, overeenkomstig het 'Europees ethisch handvest over het gebruik van kunstmatige intelligentie in gerechtelijke systemen en hun omgeving'.

Klik op de foto om de link te openen

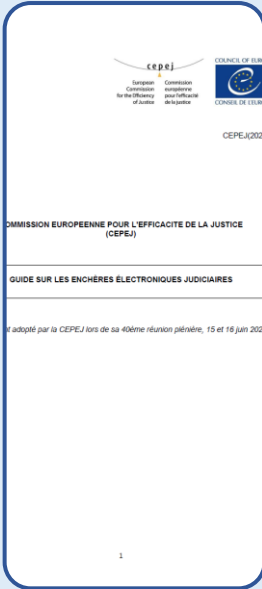
2. Richtsnoeren inzake alternatieve wijzen van onlinegeschillenbeslechting (2023)

Sommige lidstaten van de Raad van Europa hebben vorderingen gemaakt bij de invoering van de nieuwe technologieën in het kader van de regelingen voor alternatieve geschillenbeslechting (AGB) binnen hun rechtsstelsels. Zulke initiatieven moeten evenwel in overeenstemming zijn met de fundamentele principes die verbonden zijn aan deze niet-tegensprekelijke of consensuele methodes voor geschillenbeslechting: vertrouwelijkheid, het vrijwillige karakter en onafhankelijkheid van de dienstverlener.

Klik op de foto om de link te openen

3. Gids voor gerechtelijke e-veilingen (2023)

Elektronische diensten zijn alomtegenwoordig in ons dagelijks leven, zo ook in het domein van justitie. De overheid is op zoek naar innoverende oplossingen om uitspraken op efficiënte en transparante wijze ten uitvoer te leggen, zonder de doelmatigheid van de procedure in het gedrang te brengen. De gids voor gerechtelijke e-veilingen die is uitgewerkt door de Cepej wil de lidstaten begeleiden op weg naar cyberjustitie. Deze gids verschaft een alomvattend raamwerk waarin alle aspecten van de gerechtelijke veilingen aan bod komen, aangevuld met een checklist voor kwaliteitsbewaking en een uitvoerige vergelijkende studie over de implementatie ervan in Europa. Hij biedt de gelegenheid tot evaluatie en verbetering van de bestaande functionaliteiten, en ook tot uitwisseling van goede praktijken tussen landen voor de optimalisering van hun informaticasystemen.

De gids is geïnspireerd op een [Vergelijkende studie over de implementatie van gerechtelijke e-veilingen in de lidstaten van de Raad van Europa](#) (2023), die bijkomende praktische informatie biedt over de wijze waarop e-veilingen verlopen en langs welke weg daartoe toegang kan worden verkregen voor wat specifieke landen betreft, aangevuld met een vergelijking van hun voornaamste kenmerken in synthesevorm.

Klik op de foto om de link te openen

4. Europees Ethisch Handvest over het gebruik van kunstmatige intelligentie in gerechtelijke systemen en hun omgeving (2018, CEPEJ-GT-QUAL)

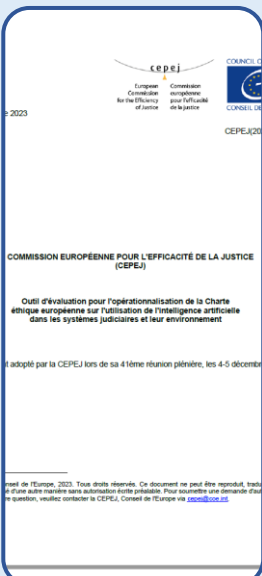

Het handvest verschaft een raamwerk van principes als leidraad voor beleidsmakers, juristen en rechtsbeoefenaars, zodat zij kunnen omgaan met de snelle opmars van AI in nationale gerechtelijke procedures. Het standpunt van de Cepej, zoals verwoord in het handvest, luidt dat het gebruik van AI in het justitiële domein een boost kan geven aan de efficiëntie en de kwaliteit van het werk van de rechtbanken.

De implementatie ervan moet op verantwoorde wijze gebeuren, in overeenstemming met de fundamentele rechten zoals gewaarborgd door met name het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) en het Verdrag van de Raad van Europa tot bescherming van persoonsgegevens. Voor de Cepej is het van cruciaal belang dat de garantie wordt geboden dat AI een instrument ten dienste van het algemeen belang blijft en gebruikt wordt met inachtneming van de individuele rechten.

Klik op de foto om de link te openen

5. Evaluatietool voor de operationalisering van het Europees Ethisch Handvest over het gebruik van kunstmatige intelligentie in gerechtelijke systemen en hun omgeving (2023, CEPEJ-GT-QUAL)

De Evaluatietool voor de operationalisering van het Europees Ethisch Handvest over het gebruik van kunstmatige intelligentie in gerechtelijke systemen en hun omgeving beoogt de operationalisering van voornoemd handvest van de Cepej door een set van controles, kernmaatregelen en waarborgen aan te reiken die de beslissingsactoren binnen de gerechtelijke systemen zouden moeten hanteren wanneer ze AI aankopen, ontwerpen, ontwikkelen, implementeren en/of gebruiken binnen de gerechtelijke systemen en hun omgeving, zodat ze in overeenstemming zijn met de beginselen van het handvest van de Cepej. De logica van de evaluatietool is afgestemd op de logica achter de conformiteits- en risicogebaseerde reglementeringen. Voorts is deze tool bedoeld als aanvulling op de evaluatie van de impact op de mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat (HUDERIA), die thans wordt uitgebouwd door het Comité voor artificiële intelligentie (CAI) van de Raad van Europa, en verschaft hij aldus bijkomend een praktische set maatregelen met focus op ethisch respect binnen de rechterlijke macht.

Klik op de foto om de link te openen

6. Richtsnoeren inzake digitalisering van gerechtelijke dossiers en informatisering van de rechtbanken (2021)

De richtsnoeren verschaffen een integraal raamwerk waarin alle juridische, organisatorische, socioculturele en technische aspecten van de digitalisering van gerechtelijke dossiers vervat zitten. Ze beogen de oprichting van een digitaal kanaal voor de uitwisseling tussen rechtbanken en gebruikers, met inachtneming van de essentiële justitiële waarden. Deze richtlijnen zijn aangepast aan de institutionele, juridische en technologische kenmerken eigen aan elke lidstaat, en moeten aldus zorgen voor een efficiënte implementatie van het systeem voor digitalisering van dossiers, met waarborging van een adequate gegevensverwerking.

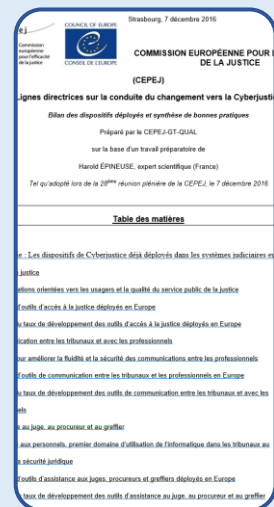
Klik op de foto om de link te openen

7. Richtsnoeren inzake videoconferenties in gerechtelijke procedures (2021)

Deze richtsnoeren verschaffen een set referentiemaatregelen opdat een beroep op videoconferenties in gerechtelijke procedures een beveiligd en eerlijk proces zou garanderen, met inachtneming van de rechten van de partijen. Ze bestrijken alle soorten gerechtelijke procedures, met bijzondere aandacht voor de technische aspecten. Een bijlage omvat een checklist voor de praktische implementatie van de videoconferentie in het juridisch domein, bedoeld voor de stakeholders binnen de gerechtelijke systemen.

Klik op de foto om de link te openen

8. Richtsnoeren inzake het doorvoeren van de omslag naar cyberjustitie (2016, CEPEJ-GT-QUAL)

Aan de hand van deze richtsnoeren wil de Cepej niet alleen bijdragen tot het documenteren van informaticatoepassingen binnen de gerechtelijke systemen door het verzamelen van ervaringen vanuit de meest actuele Europese gerechtelijke systemen, maar ook een kritische blik werpen op de evolutie van de informatica die de jongste jaren toepassing vindt binnen justitie, en op de uitdagingen die daarmee gepaard gaan voor zowel rechtsbeoefenaars als beleidsmakers. Verwijzend naar de term 'cyberjustitie' wil de Cepej een aantal beschouwingen ter zake nader onder de aandacht brengen en de gerechtelijke systemen desgewenst voorzien van een zekere expertise die de kwesties gerelateerd aan de ontwikkeling en goede werking van informaticatools overstijgt en aldus oog heeft voor alle actuele evoluties met betrekking tot de wijze waarop recht wordt gesproken met gebruikmaking van informatie –en communicatietechnologie.

Klik op de foto om de link te openen

9. Toolbox voor de implementatie van de richtsnoeren inzake cyberjustitie (2019, CEPEJ-GT-QUAL)

In het licht van een toenemende vraag om ondersteuning in dat domein in het kader van haar samenwerkingsprogramma's, heeft de Cepej het initiatief genomen tot de creatie van een toolbox ter ondersteuning van de implementatie van de richtsnoeren inzake het doorvoeren van de omslag naar cyberjustitie. De toolbox is bedoeld als praktisch instrument voor de beleidsmakers en voor allen die een bijdrage leveren aan de uitvoering van de samenwerkingsactiviteiten van de Cepej.

Klik op de foto om de link te openen

V. Instrumenten ontwikkeld op het vlak van bemiddeling

De Werkgroep inzake bemiddeling (CEPEJ-GT-MED), die actief was van 2006 tot 2007 en van 2017 tot 2019, heeft een sleutelrol gespeeld bij de ontwikkeling van de bemiddelingspraktijken in Europa op familiaal, strafrechtelijk, administratief en burgerrechtelijk gebied. Hij heeft richtsnoeren uitgewerkt voor een efficiënte toepassing van de aanbevelingen van het Comité van Ministers. Sinds 2020 maakt hij integraal deel uit van de groep CEPEJ-GT-QUAL en zet hij zijn werkzaamheden verder onder die nieuwe structuur.

1. Toolbox voor de ontwikkeling van bemiddeling (2018)

De toolbox is bedoeld ter ondersteuning van de lidstaten bij de uitbouw van de bemiddelingspraktijken met behulp van verschillende praktische instrumenten. De stakeholders kunnen de voorgestelde instrumenten uit die toolbox aanpassen aan hun specifieke behoeften: checklists ter facilitering van nationale proefprojecten, een document bestemd voor rechters en griffiers over rechterlijke doorverwijzing naar bemiddeling, een opleidingsprogramma voor beginnende bemiddelaars, documenten m.b.t. sensibilisering van rechtsbeoefenaars (gerechtsdeurwaarders, notarissen, advocaten), veelgestelde vragen met het oog op bewustmaking van het bemiddelingsconcept zelf alsook een specifieke gids voor advocaten die is uitgewerkt samen met de Raad van de balies van de Europese Unie (CCBE).

Klik op de foto om de link te openen

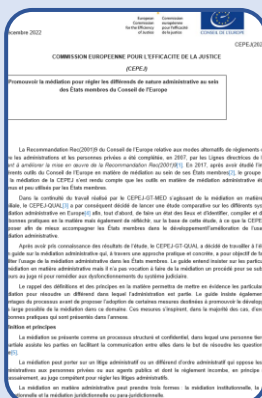
2. Europese handleiding betreffende de bemiddelingswetgeving (2019)

Deze handleiding bevat efficiënte bemiddelingspraktijken en wil wetgevers aanzetten om wetten goed te keuren die in overeenstemming zijn met de internationale standaarden. In de handleiding wordt nadrukkelijk gewezen op het belang van aandacht voor de nationale juridische context, en van de keuze voor de aangepaste aanbevelingen. Buitensporige regelgeving kan de natuurlijke ontwikkeling van de bemiddeling in de weg staan. De handleiding is opgedeeld in twee delen: een eerste deel met concrete voorbeelden van goede praktijken, en een tweede deel met een vergelijkende analyse waarbij enkele bepalingen worden toegelicht.

Klik op de foto om de link te openen

3. Bevorderen van bemiddeling voor het regelen van geschillen van administratieve aard binnen de lidstaten van de Raad van Europa (2022)

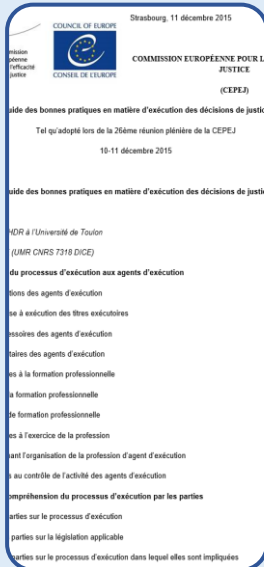

De gids voor administratieve bemiddeling wil via een praktische en concrete aanpak het inzetten van administratieve bemiddeling bevorderen en faciliteren in de lidstaten. Hij legt nadruk op de specifieke kenmerken van de administratieve bemiddeling, zonder haar evenwel te beschouwen als een procedure die in de plaats moet treden van een beroep op de rechter, of als een procedure die de pijnpunten van het gerechtelijk systeem moet verhelpen. De gids wijst ook nadrukkelijk op de voordelen van de procedure, en stelt voor om bepaalde maatregelen aan te nemen ter bevordering van een zo ruim mogelijke ontwikkeling van de bemiddeling in dat domein.

Klik op de foto om de link te openen

VI. Instrumenten ontwikkeld op het vlak van tenuitvoerlegging van uitspraken

1. Gids voor goede praktijken op het vlak van tenuitvoerlegging van uitspraken (2015)

Het betreft een gids waarin de goede praktijken op het vlak van tenuitvoerlegging van uitspraken in de lidstaten in de kijker worden geplaatst. Bedoeling is de opwaardering van de kwaliteit van de burgerrechtelijke tenuitvoerlegging.

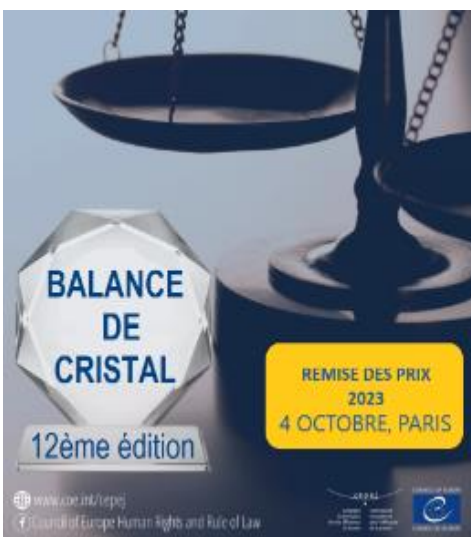
De gids biedt een overzicht van de praktijken uit de verschillende lidstaten en bevat aanbevelingen en maatregelen voor elk van de volgende vier speerpunten:

1. Beheersing van de uitvoeringshandelingen door de handhavingsambtenaren;
2. Inzicht in de uitvoeringsprocedure bij de partijen;
3. Kwaliteitsverbetering van de uitvoeringsprocedures;
4. Bevordering van een gemeenzame juridische uitvoeringsterminologie.

Deze maatregelen zullen de stakeholders van de gerechtelijke systemen ten goede komen doordat hun inzicht in het gerechtelijk systeem op een hoger plan wordt gebracht.

Klik op de foto om de link te openen

VII. 'Crystal Scales of Justice'-prijs

In het leven geroepen in 2005, vormt de 'Crystal Scales of Justice' een wedstrijd waarin innoverende en efficiënte praktijken met betrekking tot de werking van justitie, de gerechtelijke procedures of de organisatie van de rechtbanken voor het eerst voor het voetlicht treden en in de kijker worden geplaatst.

De competitie staat open voor de rechtbanken, balies, rechtsbeoefenaars, ngo's en bevoegde gerechtelijke instanties van een lidstaat van de Raad van Europa of van een waarnemend land bij de Cepej.

Met deze prijs wil men innoverende praktijken op het vlak van proceduremanagement, organisatie van de rechtbanken en werking van het gerechtelijk systeem in het algemeen in kaart brengen en herkenbaarheid geven.

De initiatieven die bekroond worden met de 'Crystal Scales of Justice'-prijs bieden ook stof tot nadenken voor studenten Master 1 en Master 2 van de rechtsfaculteiten van een lidstaat van de Raad van Europa, of van een land met het statuut van waarnemer bij de Cepej in het kader van de 'Crystal Scales of Justice jr.'-prijs.

De studententeams moeten elk een van de winnende projecten van 'Crystal Scales of Justice'-prijs verdedigen aan de hand van een juridische analyse en opzoekingswerk, waarbij ze de innoverende aspecten van het project naar voren brengen en de eventuele omzetting ervan naar een andere context of ander land bestuderen.

